

REKABET BÜLTENİ

Nisan 2020

**Dış İlişkiler, Eğitim ve Rekabet
Savunuculuğu Dairesi**

Bu Sayıya Katkıda Bulunanlar

Osman Tan ÇATALCALI

Mehmet ÖZDEN

Nazlı VAROL

Beyza ERBAYAT

Dr. Mehmet ÖZKUL

Bilge TANRISEVEN

Betül GÜLSERDİ

İletişim

bulten@rekabet.gov.tr

Rekabet Kurumu

2020 - Ankara

GİRİŞ	1
SEÇİLMİŞ GEREKÇELİ KARARLAR	2
DÜNYADAN HABERLER	9
SEÇİLMİŞ İDARİ YARGI KARARLARI	14
EKONOMİK ARAŞTIRMALAR	18

2020 yılının ilk çeyreğinde rekabet hukuku, iktisadı ve politikası alanlarındaki gelişmelere ilişkin haberlerin yer aldığı Rekabet Bülteni ile karşınızdayız.

Bu sayımızın “Seçilmiş Gerekçeli Kararlar” başlıklı bölümünde sonuçlanan üç önaraştırma, iki muafiyet ve 1 devralma kararı ile Google Ekonomik Bütünlüğü’nün uygulayacağı tedbirlere ilişkin karara yer verilmiştir.

Rekabet Bülteni’nin “Dünyadan Haberler” başlıklı bölümünde ise İngiltere ve Galler Yüksek Mahkemesi, İtalyan ve Fransız Rekabet Otoriteleri tarafından alınan kararlar ile rekabet otoritelerinin Covid-19 salgını karşısında aldığı kararlara ve önlemlere verilmiştir.

“Seçilmiş İdari Yargı Kararları” başlıklı bölümünde Ankara İdare Mahkemeleri ve Danıştay tarafından Rekabet Kurulu’nun almış olduğu bazı kararlar hakkında alınan kararlara değinilmiştir.

En son bölüm olan “Ekonomik Araştırmalar” bölümünde ise Review of Industrial Organization’da yayımlanan “*Yeni İş Oluşumları ve Yerleşik Firmaların Hissettiği Rekabetçi Baskı*” başlıklı makale ile RAND Journal of Economics’te yayımlanan “*Dkey Anlaşma*” başlıklı makalelerin özetlerine yer verilmektedir.

Son olarak, her zaman olduğu gibi Rekabet Bülteni’ne ilişkin görüş ve önerilerinizi bizlere ulaştırmak için bulten@rekabet.gov.tr adresini kullanabileceğinizi hatırlatmak istiyoruz.

Herkese iyi çalışmalar dileriz.

Dış İlişkiler, Eğitim ve Rekabet Savunuculuğu Dairesi

Google Shopping Unit Hakkında Yürütülen Öneraştırma**Karar Tarihi:**
07.11.2019**Karar Sayısı:**
19-38/575-243**Türü:**
Öneraştırma

E-ticaret firmalarının Google Shopping Unit alanına reklam verebilmek için katılmak zorunda oldukları ve Google algoritmaları tarafından işletilen açık artırma mekanizmasının, e-ticaret firmaları arasında ayrımcılık yaratarak bu alanın tek bir e-ticaret firması tarafından münhasırlaştırılmasına neden olabildiği ve GOOGLE'ın söz konusu açık artırma mekanizması yoluyla sömürücü olarak değerlendirilebilecek nitelikte aşırı kâr elde ettiği iddiası üzerine Öneraştırma yapılmıştır.

Dosya kapsamında yapılan incelemelerde ilgili ürün pazarları "genel arama hizmetleri", "ürün reklamları" ve "e-ticaret hizmetleri" olarak belirlenmiş olup, genel arama hizmetleri ve ürün reklamları pazarlarında Google'ın hakim durumda olduğu kanaatine varılmıştır.

Dosya konusu iddialara yönelik olarak, GOOGLE'ın Shopping Unit alanında herhangi bir e-ticaret firması lehine ayrımcılık yaptığına yönelik somut veriler/belgeler elde edilmemiştir. Öte yandan, gerçekleşen ihalelerde gerek sıradan günlerde gerekse özel günlerde sadece Trendyol, Amazon gibi büyük ölçekli değil, küçük ölçekli e-ticaret firmalarının da Shopping Unit alanında reklam verebilme imkânının bulunduğu görülmüştür. Nitekim GOOGLE'ın uyguladığı genelleştirilmiş ikinci açık artırma modelinin, tüm e-ticaret firmalarının katılımının mümkün olduğu, verilen teklifler yanında kalite skoru gibi birçok parametrenin değerlendirilmesi sonucunda reklam sıralamasının belirlendiği bir model olduğu tespit edilmiştir. Bu modelde Shopping Unit alanında tek bir e-ticaret firmasının çok sayıda reklamının görüntülenmesi muhtemel olup, bu durumun arama bazlı reklamcılığın her sorgu için anlık ihalelerle işleyen dinamik yapısı dikkate alındığında, e-ticaret pazarındaki oyuncuların faaliyetlerini etkileyecek nitelikte anlamlı bir süre boyunca devam edebilecek bir yapı sergilemediği değerlendirilmiştir. Bu nedenle, GOOGLE'ın açık artırma usulüyle Shopping Unit reklam alanının sıralamasını belirleme faaliyetinin ayrımcılığa neden olmadığı kanaatine ulaşılmıştır.

Bunun yanı sıra, söz konusu açık artırma modelinin aşırı fiyata neden olduğu yönündeki iddialara ilişkin olarak fiyatların GOOGLE tarafından belirlenmediği, e-ticaret firmalarının sunduğu teklifler ve kalite skorları çerçevesinde şekillendiği, GOOGLE'ın kullanmakta olduğu genelleştirilmiş ikinci fiyat açık artırımının teklif verenin, bir sonraki teklif verenin teklifini geçmek için yeterli tutarı ödediği bir sistem olduğu, bu sistemde kendi teklif

ettiği tutar çok yüksek olsa dahi gerçekte ödediği tutarın reklamın gerçek değerine yakın bir tutar olduğu anlaşılmıştır. Dolayısıyla, aşırı fiyat iddialarının da gerçeği yansıtmadığı sonucuna ulaşılmış, soruşturma açılmamasına karar verilmiştir.

- **Shell Petrol A.Ş. ile 15 Bayisi Arasında İmzalanan/İmzalanacak olan "LNG Yatırım ve İşletme Protokolü"ne 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi Çerçevesinde 12 Yıl Süreyle Muafiyet Tanınmıştır**

Karar Tarihi:
12.11.2019

Karar Sayısı:
19-39/601-255

Türü:
Muafiyet

Shell Petrol A.Ş.'nin (Shell) dosya konusu yatırımı esasen oto-LNG'nin alternatif bir yakıt olarak kamyon ve tır gibi ağır vasıtalarda kullanılmasını sağlayacak istasyon altyapısına ilişkindir. Teşebbüs, 16.11.2016 tarihinde Doğal Gaz Lisans Yönetmeliği'ne uygun olarak toptan satış lisansı almış ve 2018 yılı Haziran ayında ilk pilot uygulama ile oto-LNG satış işlemini gerçekleştirmiştir. Bu pilot uygulamayı takiben dört adet LNG ile çalışan çekici/kamyona ikmal yapmak amacıyla fizibilite çalışmaları yapılmıştır. Muafiyet başvurusu, oto-LNG dolum (satış ve hizmet) altyapı yatırımının geri dönüşünün sağlanabilmesi için yapılmış olup başvuru sahibi tarafından yatırımın geri dönüşünün sağlanabilmesi bakımından 12 yıllık bir süreye ihtiyaç duyulduğu belirtilmiştir.

Dağıtıcı/sağlayıcı Shell ile bayisi arasında imzalanacak olan ve bir dikey anlaşma niteliğinde olan Protokol münhasırlık (rekabet etmeme yükümlülüğü) ve tavsiye tavan fiyat düzenlemeleri içermektedir ve 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında olduğu değerlendirilmiştir. Yapılan 5. madde değerlendirmesi sonucunda başvuru konusu anlaşmaya 12 yıl süre ile bireysel muafiyet tanınmasına karar verilmiştir.

- **Roche Müstahzarları Sanayi A.Ş.'nin İthalatını Yaptığı Ürünlerin İhaleler Dışında Kalan Kanala (Serbest Eczaneler ve Özel Hastanelere) Dağıtımında Satış Sözleşmesi Çerçevesinde Sınırlı Sayıda Ecza Deposu ile Çalışılması Uygulamasına Muafiyet Tanınmamıştır**

Karar Tarihi:
12.12.2019

Karar Sayısı:
19-44/732-312

Türü:
Muafiyet

Bildirim konusunu, ROCHE'un beşeri ilaçlarının ihaleler dışında kalan kanala (eczaneler ve özel hastanelere) dağıtımında halihazırda çalışılan 30'un üzerindeki depo sayısının beşten az olmayacak ancak 10'u aşmayacak surette sınırlandırılması ve belirlenen depolar dışındaki depolarla iş yapılmaması uygulaması oluşturmaktadır.

Bildirime konu sözleşme taslağı bir bütün olarak incelendiğinde; münhasırlık, yeniden satış fiyatının belirlenmesi gibi rekabete aykırı olabilecek düzenlemelerin getirilmemiş olduğu anlaşılmaktadır. Diğer taraftan; beşeri ilaçların ihaleler dışında kalan kanala (eczaneler ve özel hastanelere) dağıtımında halihazırda çalışılan 30'un üzerindeki depo sayısının beşten az olmayacak ancak 10'u aşmayacak surette sınırlandırılmasına ilişkin uygulamanın, özellikle küçük ve orta ölçekli ecza depolarının faaliyetlerini zorlaştırabileceğı; bu depoların pazardan çıkması ve/veya yeni girişlerin olmaması halinde pazardaki yoğunlaşma düzeyinin mevcut duruma göre daha fazla olmasına yol açabileceğı ifade edilmiştir. Dolayısıyla, pazardaki rekabetin kısıtlanması etkisini doğurabilecek bir dikey ilişkinin tesis edilmesine yol açacağı anlaşılan uygulamanın 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında olduğu ve bu sebeple depo sayısının beşten az olmayacak ancak 10'u aşmayacak surette sınırlandırılmasına ilişkin uygulamaya menfi tespit belgesi verilemeyeceğı belirtilmiştir. Bunun yanı sıra, çalışılması planlanan ecza deposu sayısının 5-10 aralığıyla sınırlı tutulması uygulamasının 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendindeki koşulu sağlamaması nedeniyle ilgili uygulamaya bireysel muafiyet tanınamayacağına karar verilmiştir.

▪ **Edirne İli Keşan İlçesinde Faaliyet Gösteren Hazır Beton Üreticileri Hakkındaki Öneraştırma Yapılmıştır**

Karar Tarihi:
19.12.2019

Karar Sayısı:
19-45/758-327

Türü:
Öneraştırma

Edirne ili Keşan ilçesinde faaliyet gösteren dört hazır beton üreticisinin aralarındaki centilmenlik anlaşması kapsamında müşteri paylaşımı yapmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettikleri iddiası üzerine Öneraştırma yapılmıştır. Yapılan incelemede teşebbüslerin ortalama satış fiyatları ve maliyetleri ile bunların yıllık değişimleri birlikte ele alındığında genel itibarıyla satış fiyatlarının arttığı dönemlerde maliyetlerinin de artış gösterdiği, ayrıca artan ve/veya azalan fiyatların farklı dönemlerde ve farklı oranlarda gerçekleştiği tespit edilmiştir. Müşteri paylaşımına ilişkin de herhangi bir bilgi veya belgeye ulaşılamamıştır.

Bunun yanı sıra, dosya kapsamında incelenen teşebbüslerden Saros Hazır Beton İnşaat Madencilik San. ve Tic. A.Ş. ve Akçansa Çimento San. ve Tic. A.Ş. (AKÇANSA BETON) arasında yapılan hazır beton tedarik edilmesine ilişkin sözleşmeye ulaşılmış ve ilgili sözleşme değerlendirilmiştir. Bahse konu sözleşmenin, tarafların her ikisinin de hazır beton pazarında faaliyet göstermesi nedeniyle yatay fason üretim anlaşması niteliğinde olduğu ancak sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihinin AKÇANSA BETON'un faaliyetlerini sonlandırdığı tarih olması nedeniyle sözleşmenin "tek taraflı uzmanlaşma anlaşması" niteliğinde olduğu değerlendirilmektedir.

Anılan sözleşme vasıtasıyla pazardaki faaliyetine son verme kararı alan bir rakip teşebbüsün kısıtlı da olsa pazarda faaliyetlerini devam ettirmesine imkân sağlandığı, pazardaki diğer iki beton firmasının sözleşme tarafları üzerinde rekabetçi baskı yaratabileceği, hazır beton tesisi kurulumunun iktisadi bakımdan güç olmadığı, sözleşmenin fason üretim anlaşması olması gereği rakipler arası stratejik bilgi paylaşımına yol açmadığı, sözleşmenin tarafların maliyetlerinin benzeşmesi üzerinde belirgin bir etkiye sahip olmayacağı ifade edilmiştir.

Sözleşme'nin, pazarın yapısında rekabetçi endişe doğurabilecek bir değişiklik yaratmadığı, herhangi bir fiyat tespiti ve müşteri/bölge paylaşımına yol açabilecek nitelikte hükümler içermediği, faaliyetine son vermiş bir teşebbüsün kısıtlı da olsa pazarda faaliyet göstermesine imkân tanıdığı, ayrıca özellikle bilgi paylaşımı ve maliyet benzerliği gibi hususlar açısından herhangi bir rekabetçi endişe oluşturmadığı göz önüne alınarak 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırı olmadığı ve Kanun'un 8. maddesi

çerçevesinde menfi tespit alabilir nitelikte olduğu sonucuna ulaşılmış ve şikayetin reddine karar verilmiştir.

- **İGA Havalimanı Akaryakıt Hizmetleri A.Ş. Hisselerinin Sermaye Artırımı Suretiyle Türk Hava Yolları A.O., Total Oil Türkiye A.Ş. ve Zirve Holding A.Ş. Tarafından Devralınması İşlemine İzin Verilmiştir**

Karar Tarihi:
19.12.2019

Karar Sayısı:
19-45/769-331

Türü:
Devralma

CMLKK Liman İşletmesi A.Ş. (LİMAN A.Ş.) tarafından yapılan başvuruda, İGA Havalimanı Akaryakıt Hizmetleri A.Ş. (İGA AKARYAKIT) hisselerinin sermaye artırımı suretiyle Türk Hava Yolları A.O. (THY), Total Oil Türkiye A.Ş. (TOTAL) ve Zirve Holding A.Ş. (ZİRVE) tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talep edilmiştir.

Devre konu İGA AKARYAKIT, İstanbul Havalimanı'nda akaryakıt tedariki, satışı ve ikmal faaliyetlerini gerçekleştirmek amacıyla kurulmuştur. İGA AKARYAKIT bu doğrultuda (i) her türlü hava aracı için petrol ürünleri, madeni yağlar ve gresler ile petrol kimyası ürünleri, kimyevi maddeler ve boyaalarının yurt içi ve yurt dışında satımı, ithali, ihracı, dağıtımı ve nakliyesini yapma ve yaptırma; (ii) her türlü hava aracı için petrol ürünleri, madeni yağlar ve gresler ile petrol kimyası ürünlerinin kara ve deniz vasıtalarıyla, boru hatlarıyla naklini yapma ve yaptırma; (iii) yurt içi ve yurt dışında her türlü hava aracı için petrol ürünleri, madeni yağlar ve gresler ile petrol kimyası ürünlerinin depolanması, ellenmesi, satışını sağlayacak havaalanları içinde ve/veya dışındaki depolama tesis ve araçlarında depolanıp perakende ve toptan satışı işlemleri (iv) akaryakıt istasyonu açma ve işletme ve bu doğrultuda her türlü petrol ürünü (benzin, mazot, dizel, bio dizel, LPG, LNG, madeni yağ vb.) alım, satım, perakende ticareti ve pazarlaması alanlarında faaliyet göstermektedir.

İşlem ile 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi çerçevesinde yeni bir hâkim durum yaratıldığı ya da mevcut bir hâkim durumun güçlendirildiği tespit edilmiş, ancak işlem sonucunda rekabetin önemli ölçüde kısıtlanmayacağı değerlendirilerek işleme izin verilmiştir.

- **Rekabet Kurulunun 19.09.2018 tarihli ve 18-33/555-273 sayılı Kararı Gereğince Google Ekonomik Bütünlüğün Uygulayacağı Tedbirlere İlişkin Karar Verilmiştir**

Karar Tarihi:
09.01.2020

Karar Sayısı:
20-03/30-13

Türü:
-

Söz konusu karar Kurulun 19.09.2018 tarih ve 18-33/555-273 sayılı kararı kapsamında Google LLC., Google International LLC ve Google Reklamcılık ve Pazarlama Ltd. Şti.'den oluşan ekonomik bütünlük bakımından getirdiği yükümlülüklerin gereğinin yerine getirilip getirilmediğine ilişkindir. 2018 tarihli kararda Google ekonomik bütünlüğünün, cihaz üreticileri ile imzaladığı; Mobil Uygulama Dağıtım Sözleşmelerinde yer alan Google aramanın sözleşme ile belirtilen noktalarda varsayılan olarak atanmasına ve Google arama parçacığının ana ekranda konumlandırılmasına; Google Webview bileşeninin ilgili işlev için varsayılan ve tek bileşen olarak atanmasına yönelik uygulamaları ile Gelir Paylaşımı Sözleşmelerinde yer verilen ve Google aramanın cihazlarda münhasıran yüklenmesini temin eden hükümler yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiğine karar verilmiş ve çeşitli yükümlülükler getirilmiştir.

Bahse konu yükümlülükler rakip arama hizmeti sağlayıcılarının, mobil cihazlarda bulunan arama noktalarında yer alabilmeleri için Google ile eşit şartlarda rekabet edebilmelerini temin etmek yoluyla karar ile tespit olunan ihlali ortadan kaldırmayı amaçlamaktadır.

Bununla birlikte süreç içerisinde Google yükümlülüklerini zamanında yerine getirmemiş, buna ilişkin süreli idari para cezası işletilmiştir. En son Google'ın 06.01.2020'de sunduğu uyum önerilerinin yükümlülükleri karşıladığına karar verilmiştir. Söz konusu uyum önerileri kapsamında TAİS lisansı almak isteyen cihaz üreticileriyle yapılan sözleşmelerde lisanslamaya koşul olarak sunulan ve Kurul kararı ile kaldırılması yükümlülüğü getirilen hususların çıkarılmış, cihaz üreticileri ile imzalanan tüm sözleşmelerden Google Arama'nın rakiplerinin cihazlara önyüklenemeyeceğine ve cihaz üreticilerinin cihazlardaki arama noktalarının herhangi birinde Google Arama'ya rakip ürünleri kullanamayacaklarına dair yükümlülüklerin sözleşmelerden çıkarılmasının öngörülmüştür.

- Meram Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin Lisanssız Elektrik Üretimi Başvurularının Değerlendirmesinde Ayrımcı Davranışlarda Bulunarak 4054 sayılı Kanun'un 6. Maddesini İhlal Etmediğine Karar Verilmiştir

Karar Tarihi:
16.01.2020

Karar Sayısı:
20-04/41-23

Türü:
Önaraştırma

Doğal tekel niteliği taşıyan dağıtım şebekesini elinde bulunduran dağıtım şirketi MEDAŞ'ın çeşitli Güneş Enerjisi Santrali ve Rüzgar Enerjisi Santrali başvurularını değerlendirirken kendisi ve bağlantılı şirketleri lehine ayrımcılık yaptığına yönelik şikayetler üzerine Önaraştırma yapılmıştır.

İlgili pazarlarda hakim durumda bulunan MEDAŞ'a ilişkin iddialar ayrımcılık uygulandığına yönelik kuşku doğurabilecek trafo merkezlerine yapılan başvurular ve bunlara yönelik olarak verilen onay ve ret kararları, her başvuru bazında ayrı ayrı incelenerek değerlendirilmiştir. İncelemeler sonucunda yapılan başvuruların MEDAŞ tarafından somut ve nesnel gerekçelere dayanarak reddedildiği görülmüş ve bu başvuruların değerlendirmesinde MEDAŞ tarafından ayrımcılık yapıldığına işaret eden herhangi bir bilgi ya da belgeye ulaşılmamıştır.

Ayrıca şikâyet konusu trafo merkezlerine başvuru yapanlar arasında MEDAŞ ile ilişkili şirketlerin bulunmadığı ortaya konulmuş olup, bu bakımdan MEDAŞ'ın kendi grup şirketleri lehine ayrımcılık yaptığına yönelik bir tespit yapılmamıştır. Bunun yanı sıra şikâyet konusu başvuru noktaları için her teşebbüse aynı kıstasların uygulandığı, bağlantı başvurularının reddedilmesinin objektif kıstaslara ve mevzuata dayandırıldığı görülmüştür. Sonuç olarak MEDAŞ hakkında soruşturma açılmamasına karar verilmiştir.

- **İngiltere ve Galler Yüksek Mahkemesi Şikâyetçinin Google Algoritmasına Erişmesine İzin Verdi**

İngiltere ve Galler Yüksek Mahkemesi ticari sırların korunması ve tazminat davalarında izlenecek yol açısından önemli bir karar aldı.

AB Komisyonu'nun 2017'deki Google Shopping kararı üzerine dikey çevrimiçi arama hizmeti veren Foundem tazminat talebinde bulunmuştu. Foundem ayrıca davada Google'ın kendi arama sonuçları ön plana çıkaracak ve Foundem'in da aralarında bulunduğu rakiplerine ait arama sonuçlarını geri planda bırakacak şekilde algoritmasını düzenleyerek hâkim durumunu kötüye kullandığını ileri sürmüştü. Bu iddialara karşılık Google'ın yüksek seviyede teknik kanıtı dayanan cevabı üzerine Foundem bağımsız teknik uzmanın Google'ın algoritmasına ilişkin gizli kanıt ve belgelere erişebilmesini talep etti. Google ise Foundem uzmanının SEO (search engine optimization) konusunda uzman olması nedeniyle avukat ve ekonomi uzmanlarının erişimine açık olan belgelere bu uzmanın erişmesine izin vermedi.

Mahkeme Foundem'in talebini 18 Mart 2020 tarihli kararla yerinde buldu. Mahkeme kararını bir kişinin kendisine karşı olan davayı ve davanın dayandığı delili bilme hakkına sahip olduğu ilkesine dayandırdı. Bu kapsamda sadece tarafın avukat veya vekillerinin değil doğrudan kendisinin de delillere ulaşabileceği belirtildi. Diğer taraftan kararda gizliliğin kısıtlanmasının çok istisnai durumlarda ve mümkün olan en dar kapsamda söz konusu olması gerektiğini vurguladı.

Mahkeme Google'a iki seçenek sundu. Google, Foundem'in uzmanına tüm delil ve belgeleri açabilecek veya davanın düşürülmesi talebinde bu delil ve belgelere dayanmayarak Foundem'a erişim sağlama yükünden kurtulabilecek.

Kaynaklar:

<https://www.bailii.org/ew/cases/EWHC/Ch/2020/657.html>

<https://www.hausfeld.com/news-press/high-court-allows-foundems-expert-access-to-google-confidential-information>

- **Rekabet Otoriteleri Tarafından COVID-19 Salgını Karşısında Alınan Önlemler**

COVID-19 salgını dünyanın farklı ülkelerindeki rekabet kurumları özellikle muafiyet ve yoğunlaşma kontrolü rejimine ilişkin çeşitli kararlar aldı.

Sorumlulukları arasında tüketicinin korunması konusu da olan otoriteler bu konuda da uygulama ve açıklamada bulundu.

- Filipinler rekabet otoritesi 16 Mart 2020 tarihinde yaptığı duyuru ile birleşme ve devralma işlemlerinin kontrolüne ilişkin süreçlerin ve sürelerin 16 Mart-14 Nisan 2020 tarihleri arasında askıya alındığını, bu dönemde mevcut başvurulara ilişkin işlem yapılmayacağını ve yeni başvuru da Kabul edilmeyeceğini duyurdu.
- Danimarka rekabet otoritesi de 14 gün boyunca yoğunlaşma kontrolü sürelerini durdurduğunu açıkladı. Böylece yoğunlaşma işlemlerinin zımnen onaylanmasının önüne geçilmesi amaçlanıyor.
- İngiliz rekabet otoritesi CMA gıda ve sağlık malzemelerinin temini için işbirliği konusunda rekabet kurallarını gevşettiğini açıkladı. Buna göre gıda perakendecileri stok seviyesi ve mağaza açılış ve kapanış saatleri bilgilerinin paylaşılması, dağıtım deposu paylaşımı ve personel havuzu oluşturulması gibi konularda işbirliği yapabilecek. Tüketicinin korunmasına yönelik olduğu sürece bu tip işbirlikleri diğer sektörlerde de uygulanabilecek. Diğer taraftan CMA uzun vadeli iş stratejisi ve fiyatlandırma bilgisinin paylaşılması gibi gerekli olmayan uzlaşmalar için krizin bir bahane olarak kullanılmasının hoş görülmeceğini de vurguladı. Tüketicinin korunması alanında da yetkili olan CMA fiyat yükselişleri ve diğer tüketici zararına olabilecek davranışlarla ilgili de bir çalışma grubu oluşturdu.
- Güney Afrika'da sağlık hizmetlerine özel grup muafiyeti düzenlemesi yapılarak hastaneler, medikal malzeme sağlayıcıları, eczaneler, laboratuvarlar ve sağlık hizmetlerine fon sağlayanlar rekabet kurallarının uygulamasından dan muaf edildi. Grup muafiyeti sadece COVID-19 salgınına yönelik olarak yapılan doktor ve hemşirelerin hastaneler arasında tahsisi, hastaların nerede tedavi edilebileceğinin belirlenmesi, medikal malzemelerin bulunurluğunun sağlanması ve hastalığa ilişkin araştırma sonuçlarının paylaşılması gibi uygulamalar için geçerli olacak. Tüketicilerin korunması kuralları kapsamında ise makarna, tuvalet kâğıdı, dezenfektan gibi temel günlük ürünlerin fiyatlarına üst sınır getirildi.
- Avustralya rekabet ve tüketicilerin korunması otoritesi ACCC, COVID-19 salgınından etkilenen küçük ölçekli işletmelere yönelik olarak açıklanan yardım paketinin uygulanması için Avustralya Bankacılık Birliği'nin mevcut ve gelecek üyeleri adına 19 Mart 2020 tarihinde yaptığı muafiyet başvurusuna 20 Mart 2020 tarihinde geçici onay verdi. ACCC, Avustralya Medikal Teknoloji Birliği'nin 24 Mart 2020 tarihli, market zincirlerinin ve perakendecilerin ise 20 Mart 2020 tarihli

benzer içerikli başvurularına ise sırasıyla 25 Mart ve 23 Mart 2020 tarihlerinde geçici onay verdi.

- Brezilya rekabet otoritesi CADE, Brezilya Diyaliz ve Nakil Tedavisi Birliği'nin yüz maskelerinin ve %70 alkol içeren el jellerinin fiyatlarının 5 katına çıktığı bunun da kötüye kullanma içeren fiyat artışı teşkil ettiği iddiası üzerine soruşturma başlattı.
- Rusya Federasyonu rekabet otoritesi FAS, 2020'nin Şubat ve Mart aylarında medikal koruyucu malzemeye ilişkin üç ayrı kartel incelemesi başlattı.
- Savcılık statüsüne sahip olan Kolombiya rekabet otoritesi, Kolombiya kanunlarına göre suç teşkil eden temel mallara ilişkin stokçuluk ve spekülasyon davranışlarını daha sıkı şekilde soruşturacağını duyurdu. Tüketicinin korunmasından sorumlu olan Polonya ve Kanada rekabet otoriteleri de fiyat seviyelerine ve tüketicinin yanlış bilgilendirilmesine ilişkin uyarıcı açıklamalarda bulundu.

Kaynaklar:

https://phcc.gov.ph/wp-content/uploads/2020/03/PCC_Comm-Reso-No.-007-2020-on-the-Suspension-of-Merger-Process-and-Timeline_16Mar2020.pdf

<https://www.accc.gov.au/media-release/australian-banking-association-small-business-relief-package>

<https://www.accc.gov.au/system/files/public-registers/documents/Interim%20Authorisation%20Decision%20-%2023.03.20%20-%20PR%20-%20AA1000477%20Coles%20%26%20Ors.pdf>

https://www.accc.gov.au/system/files/public-registers/documents/Interim%20Authorisation%20Decision%20-%2025.03.20%20-%20PR%20-%20AA1000479%20MTAA_0.pdf

<https://globalcompetitionreview.com/article/1216448/coronavirus-round-up-cooperate-to-%E2%80%9Cfeed-the-nation%E2%80%9D-uk-government-tells-retailers>

<https://globalcompetitionreview.com/article/1222468/coronavirus-roundup-cma-clarifies-approach-to-cooperation>

- **İtalyan rekabet otoritesi, telekomünikasyon otoritesi ve kişisel verilerin korunması otoritesi büyük veriye ilişkin ortak rapor yayınladı**

İtalyan rekabet otoritesi, telekomünikasyon otoritesi ve kişisel verilerin korunması otoritesi 10 Şubat 2020 tarihinde büyük veriye ilişkin ortak rapor yayınladı. Raporda aşağıdaki tespit ve öneriler ön plana çıktı:

- Yoğunlaşma kontrol rejiminin mevcut bildirim eşiklerinin altında kalan ancak rekabetçi endişe doğuran işlemlerin incelenmesine imkân verecek şekilde adapte edilmesi önerildi.
- Bazı platform teknolojilerinin birlikte işlerliğinin sağlanmasına ve böylece verinin tam taşınabilirliğine imkân vermeye yönelik AB geneli düzenleme yapılması teklif edildi.
- Rekabet ve telekomünikasyon otoritelerinin soruşturma yetkilerinin soruşturma sırasında bilgi vermeyi geciktiren veya bilgi vermeyen teşebbüslere idari yaptırım uygulanmasına imkân verecek şekilde güçlendirilmesi tavsiye edildi.
- Raporu hazırlayan üç otorite arasındaki işbirliğinin geliştirilmesinin önemi vurgulandı. Bu kapsamda rekabet ile düzenleme arasındaki etkileşimin değerine ve ardıl ve öncül müdahale araçlarının bir arada kullanılmasının gereğine dikkat çekildi.

Kaynaklar:

<https://en.agcm.it/en/media/press-releases/2020/3/Big-Data-Agcom-Agcm-and-Data-Protection-Authority-survey-published>

https://www.agcm.it/dotcmsdoc/allegati-news/IC_Big%20data_imp.pdf

<https://globalcompetitionreview.com/article/1214423/italy-calls-for-merger-control-reform-to-tackle-big-data>

- **Fransız rekabet otoritesi izne tabi olmayan birleşme ve devralmaların kötüye kullanma teşkil edemeyeceğine karar verdi**

Dijital karasal yayın yapan Towercast 2017 yılında, hâkim durumdaki TDF'nin yine rakibi olan Itas Tim'i devralmasının hâkim durumu kötüye kullanma teşkil ettiğini ileri sürmüştü. 2016 yılında gerçekleşen bu yoğunlaşma ile dijital karasal yayıncılık pazarındaki oyuncu sayısı üçten ikiye düşmüş, eski bir kamu teşebbüsü olan TDF'nin pazar payı yükselmişti. Ancak işlem AB ve Fransız bildirim eşiklerini aşmadığından bildirim tabi olmamıştı.

Towercast bu iddiasını 1973 tarihli ABAD kararına (Continental Can)¹ dayandırmıştı. Bu kararda mahkeme “eğer rekabeti esaslı ölçüde engelliyorsa, bir teşebbüsün durumunu güçlendirmesi gerçekleştirilme araç ve usulüne bakılmaksızın AB hukuku çerçevesinde kötüye kullanma ve yasak olabilir” değerlendirmesine yer vermişti.

Fransız rekabet otoritesi ise 16 Ocak 2020 tarihli kararıyla Continental Can kararının 1989 yılında yoğunlaşma kontrol rejiminin getirilmesinden önce alınmış olduğunu vurgulayarak bu kararın artık ilgisiz kaldığını belirtti. Kararda yoğunlaşma kontrol rejimi kabul edilirken hukuki belirliliğin sağlanmasının amaçlandığı hatırlatıldı. Ayrıca Savcı Kokott’un kontrol rejiminin zorunlu ve önleyici bir öncül denetim sistemi olduğu, hâkim durumun kötüye kullanılmasının ise ancak ardıl denetime tabi bulunduğu, iki alan arasında kesin bir çizginin olduğu görüşüne² atıfta bulunuldu. Towercast, kötüye kullanma iddiasını sadece yoğunlaşma işlemine dayandırdığı, TDF’nin başka bir davranışını şikâyet etmediği için şikâyet Fransız rekabet otoritesi tarafından reddedildi.

Kaynak:

<https://globalcompetitionreview.com/article/1213220/france-non-notifiable-deals-cannot-be-abusive>

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:61972CJ0006&from=EN>

²

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=190185&pageIndex=0&doclang=en&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=516800>

○ **Ankara 6. İdare Mahkemesi'nin 2019/946 Esas, 2019/2625 Karar Sayılı Kararı**

Rekabet otoritelerinin aşırı fiyata müdahalesi mümkün olmakla birlikte, ispat standardının karşılanması, aşırı fiyatlama eyleminin, tereddüde mahal vermeyecek veriler ve olgularla ortaya konulması icap eder.

Sahibinden Bilgi Teknolojileri Paz. ve Tic. A.Ş. tarafından, vasıta satış ve emlak satış/kiralama hizmetlerine yönelik on-line platform hizmeti pazarlarında hakim durumda bulunduğu ve bu pazarlarda aşırı fiyatlama yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiğinden bahisle idari para cezası ile cezalandırılmasına dair işlemin iptali istemiyle açılan dava kabul edilerek işlem iptal edilmiştir.

İptal kararında mahkeme, "Rekabet Hukuku'nda, "aşırı fiyatlama yoluyla hâkim durumun kötüye kullanılması" yaklaşımı ve uygulamasının, son derece sınırlı ve istisnai olarak kabul gördüğü, istisnai bir durum olan ve ancak rekabet ortamını, dolayısıyla da tüketici refahını çok açık bir şekilde ihlal ettiği ispat edilemeyen fiyat artışlarına müdahalenin, Rekabet Hukuku kapsamında kabul görmediği, fiyat artışına müdahalenin "istisnaen kabul edilen bir durum olması" sebebiyle, bu yöndeki tespit ve değerlendirmelerin de tereddütte yol açmayacak şekilde açık ve kesin nitelikte olması gerektiği, ispat standardının gereği olarak ise; "neredeyse kesin olarak ne olduğunun" ispatının gerektiği, şüphe üzerinden kanaate varılmasının hukuken yetersiz kalacağı, bu şüphenin haklı olduğunu ortaya koyacak somut deliller ve gerekçelerle olayın ispatının hukuken arandığı anlaşılmalı, olgu, iddia ve tespitlerin belirtilen niteliklerde olmadığı, kesin ve tartışmasız olarak elde edilmiş somut delillere dayanılmaksızın gözleme istinaden sonuca varılmak suretiyle tesis edilen Kurul Kararı'nda hukuka uyarlık bulunmadığı" değerlendirmesini yapmıştır.

Erişim:

<https://www.rekabet.gov.tr/Safahat?safahatId=bc9f149c-bbcc-4fd8-ad33-d6145908954e>

○ Ankara Bölge İdare Mahkemesi 8. İdari Dava Dairesi'nin 2019/2238 Esas, 2019/2881 Karar Sayılı Kararı:

Kurul kararının sonuç kısmında taahhüde yer verilmemesi taahhütsüz izin verildiği şeklinde yorumlanamaz. Kararın metin bütünlüğü nazara alınmalıdır.

Türk Tuborg Bira ve Malt Sanayi A.Ş. tarafından, SABMiller Plc'nin kontrolünün Anheuser-Busch InBev (ABI) tarafından devralınmasına izin verilmesine yönelik 01.06.2016 tarih ve 2016-3-1 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptali istemiyle açılan dava, Ankara 6. İdare Mahkemesi tarafından kabul edilerek işlem iptal edilmiştir. Davalı idarenin istinafa başvurması üzerine istinaf mercii iptal kararını kaldırmış, dosyayı esastan inceleyerek davayı reddetmiştir.

Mahkeme ret kararında "Dava konusu karar ile taahhüde yer verilmeden koşulsuz izin verildiği ileri sürülmekte ise de; Kurulun Karar metni içerisinde yer alan bölümleri kararı oluşturmaktadır. Karar, yalnızca sonuç bölümünden ibaret olmayıp, gerekçesiyle bir bütündür. 14 sayfadan oluşan karar metni gerekçelendirilirken, kapsamında ABI tarafından sunulan taahhüde de yer verilmiş, sonuca ulaşılabilmesi için kabul edilen gerekçeler sıralanmak suretiyle karar oluşturulmuştur. Bu halde ABI tarafından sunulan taahhüt dikkate alınmaksızın kararın verildiğinin kabulü olası değildir. Dava konusu Kurul karar, tarih ve sayısı ile ifade edilen bir metin olarak dikkate alındığında, tesis edilen işlemde hukuka aykırılık bulunmamıştır.

Her ne kadar idare mahkemesince, SAB Miller plc'nin kontrolünün Anheuser-Busch InBev tarafından devralınmasına izin verilirken, piyasa koşullarının ve pazar değerlendirmelerinin yeterli ve etkin analizlerle desteklenmediği, diğer taraftan, devralma sürecinin hiçbir koşula bağlanmadan sonuçlandırılmasının da davalı idarece hukuki ve teknik argümanlarla gerekçelendirilemediği, davacı şirket, müdahil şirket ve ilişkili diğer piyasa aktörlerinin durumlarının devralma sürecine olan etkileri de gözetilmek suretiyle konunun bütüncül bağlamda irdelenmediği, dava konusu işlemde bu yönlerden hukuka uyarlık bulunmadığı kanaatine varılmış ise de; yeterli ve etkin analizlerin neler olması gerektiği ve hangi teknik ve hukuki argümanların sorgulanacağı konusunda incelenmesi gereken hususlar somut olarak ortaya konulmadan verilen iptal kararında hukuki isabet bulunmamıştır" değerlendirmesine yer verilmiştir.

Bu karar, mahkeme kararlarının gerekçeli olması gereğini vurgulaması yönüyle dikkat çekmektedir.

Erişim:

<https://www.rekabet.gov.tr/Safahat?safahatId=70807f94-9ba8-4bf0-a938-37baeb3aa681>

○ **Danıştay 13. Dairesi'nin 2017/2433 Esas, 2019/4096 Karar Sayılı**

Kararı:

Okul yazılımının şifresi sözleşme bitiminde çözülmelidir.

Dava; 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 6. maddesinin ihlal edildiğinden bahisle davacı şirkete verilen idari para cezasının iptali istemiyle açılmıştır.

Davayı reddeden mahkeme, kararında; "...okul ile sözleşmesi sona erdikten sonra okula ait olan verilerin tamamını, okulun ve okulla yeni sözleşme imzalayan firmanın bu verilere erişmesini engellemeyecek şekilde teslim etmek zorunluluğu bulunan davacı şirketin, bu verilere ulaşımı engelleyecek şekilde şifrelemesi sonucunda aynı alanda faaliyet gösteren firmaların faaliyetini zorlaştırdığı, bunun da 4054 sayılı Kanunun 6. Maddesi uyarınca rekabeti ihlal ettiği sonucuna ulaşılmıştır..." değerlendirmesine yer verilmiştir.

Bu dosyaya konu olan Kurul kararının evvelce Danıştay 13. Dairesi tarafından iptal edilmesi üzerine davalı idare temyize başvurmuş, temyiz mercii olan İDDK davalı idareyi haklı bularak iptal kararını bozmuş, ilk derece mahkemesi de bozmaya uyarak davayı reddetmiştir.

Erişim:

<https://www.rekabet.gov.tr/Safahat?safahatId=4d75a83b-c726-4a32-9de9-322a1b3e091b>

○ **Ankara 16. İdare Mahkemesi'nin 2019/622 E, 2019/2482 K Sayılı**

Kararı:

Elektrik kesintisinden sonra, evvelce tespit edilen e-posta delillerinin yok olması kesintiye bağlanamaz.

Davacı şirket tarafından, Rekabet Kurumunca yürütülen önaraştırma kapsamında yapılan denetim esnasında şirkete ait hesapta yer alan e-posta yazışmalarının silinerek yerinde inceleme yapılmasının engellendiği

gerekçesiyle idari para cezası verilmesine ilişkin, Rekabet Kurulu'nun 13.3.2019 günlü, 19-12/146-64 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptali istemiyle açılan dava reddedilmiştir.

Mahkeme ret kararında "...dava konusu Kurul kararında gaz kesintisinin gerçekleştirildiği dönemde gaz arzında bir Her ne kadar davacı şirket tarafından, elektrik kesintisi sonrası kendiliğinden yeri kaybı yaşandığı arızanın giderilerek e-posta hesabının yetkililerce incelendiği ileri sürülmekte ise de, elektrik kesintisi yaşanması ile depolanan bir verinin (örneğin e-posta yazışmalarının) kendiliğinden kaybolması hayatın olağan akışına uygun olmadığı gibi Rekabet Kurulu elemanlarına verilen ilk oturum açma şifresinin de elektrik kesintisi sonrası geçersiz hale geldiğinin tutanak altına alındığı göz önüne alındığında, söz konusu e-posta yazışmalarının silindiğinin kabulü gerekmekte olup, davacı şirketin anılan iddiasına itibar edilmemiştir.

Bu durumda, davalı idare elemanlarınca yapılan denetim esnasında incelemeye alınan e-posta yazışmalarının elektrik kesintisi yaşanması sonrası silinmesi nedeniyle yerinde incelemenin engellendiği sabit olduğundan, idari para cezası verilmesine ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varılmıştır" değerlendirmesine yer verilmiştir.

Erişim:

<https://www.rekabet.gov.tr/Safahat?safahatId=436e663b-de0d-4e26-830a-3d7a6d6b7ea7>

○ **Yeni İş Oluşumları ve Yerleşik Firmaların Hissettiği Rekabetçi Baskı**

(New Business Formation and Incumbents' Perception of Competitive Pressure)

Yayımcı: Review of Industrial Organization, 2020 (56)

Yazarlar: Javier Changoluisa ve Michael Fritsch

Piyasaya yeni giriş yapan teşebbüsler nedeniyle yerleşik firmaların karşı karşıya kaldıkları rekabetçi baskı, iktisat literatüründe yaratıcı yıkım olarak nitelendirilen Schumpeterian yaklaşımı çerçevesinde ele alınmaktadır. Yeni firma girişi nedeniyle oluşan bu rekabetçi baskı karşısında bazı yerleşik firmalar inovasyon kapasitelerini arttırarak, bazıları ise mevcut kapasitelerini küçülterek tepki vermektedir. Bu nedenle pazara yeni girişlerin pazardaki yerleşik teşebbüs davranışları üzerindeki etkisinin yönü tam olarak tespit edilememektedir.

Makale, mevcut firmalar tarafından algılanan rekabetçi baskı ile ilgili sektördeki yeni iş oluşumları arasındaki ilişkiyi ampirik olarak ele almaktadır. Makalede yapılan analiz özellikle üç konuda literatüre katkıda bulunmaktadır: İlk olarak, analiz rekabetçi giriş tehdidini sadece yenilikçi veya büyük ölçekli katılımcılarla sınırlı tutmayı tüm yeni iş oluşumlarıyla birlikte açıklamaktadır. İkincisi, bu çalışmayla nüfus yoğunluğunun fazla olduğu bölgelerde algılanan rekabet baskısının daha yoğun olup olmadığı ve bunun ölçek ve verimlilik gibi yerleşik firmaların özellikleri ile ne ölçüde şekillendiği analiz edilmektedir. Son olarak, yeni iş oluşumunun potansiyel etkisi bölgesel mi ulusal mı olacağı sorusu ampirik olarak yanıtlanmaktadır.

Yazar, yeni iş oluşumlarının yerleşik firmalar üzerindeki etkisini 5 ayrı başlıkta test etmektedir. Bu başlıklar: nihai ürün pazarları, coğrafi pazarlar, firma büyüklüğü, verimlilik seviyesi ve nüfus yoğunluğudur. Çalışmadaki regresyon analizinde yer alan bağımlı değişken (yerleşiklerce algılanan rekabetçi baskı düzeyi) ve bağımsız değişkenlerle ilgili veriler, Alman İstihdam Araştırmaları Enstitüsünün yıllık anketlerinden ve Sosyal Güvenlik Kurumundan alınmıştır. Anket, Alman İstihbarat Araştırmaları Enstitüsünün, her yıl yeni firma oluşumlarının rekabete etkisini ölçmeye yönelik yerleşik firma yöneticilerine yönelttiği sorulardan oluşmaktadır.

Çalışmadaki regresyon analizlerinden çıkan sonuçlar incelendiğinde yaygın inancın aksine, yeni iş oluşumunun mevcut firmalar üzerinde oluşturduğu rekabetçi baskının, sadece girişin gerçekleştiği coğrafi bölge ile sınırlı

kalmadığı, etkisinin ulusal çapta olduğudur. İkinci olarak makale ile küçük ölçekli yerleşik firmaların yaşadıkları rekabetçi baskı ile yeni firma girişleri arasında oldukça yüksek bir anlamlılık ilişkisi bulunduğu anlaşılmaktadır. Yazarın bu konudaki yorumu, yeni kurulan girişimlerin genel olarak küçük ölçekli olması ve küçük ölçekli yerleşiklerle aynı ilgili pazarda faaliyet göstermesidir. Üçüncü olarak, aynı çalışmada düşük verimliliğe sahip yerleşiklerin, yeni girişlerden dolayı yaşanan rekabetçi baskıyı daha fazla hissettiği ifade edilmektedir. Son olarak, nüfus yoğunluğu yüksek bölgelerde bulunan yerleşikler, diğer bölgelerdeki yeni iş oluşumlarından kaynaklanan rekabet baskısını yoğun olarak hissederlerken; bu yerleşikler ile aynı bölgedeki startupların aralarında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Bu sonuçların, yoğun nüfuslu bölgelerde piyasadaki genel rekabetçi baskının daha fazla algılanması nedeniyle tek başına yerel startupların etkisinin hissedilebilir olmamasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Erişim:

<https://doi.org/10.1007/s11151-019-096991>

○ **Dikey Anlaşma**

(Vertical Collusion)

Yayımcı: RAND Journal of Economics, (2020) (51)

Yazarlar: Yaron Yehezkel ve David Gilo Ailin Dong

İktisat literatüründe dikey anlaşmaların rekabete potansiyel etkileri ve kalıcılığı ile ilgili yapılan analizlerin bir kısmı oyun teorisi çerçevesinde ele alınmaktadır. Bu alandaki iktisadi analizler, üç grupta sınıflandırılmaktadır. İlk grup analiz, dinamik yaklaşımla dikey anlaşma tarafları arasında farklı senaryolar ile tekrarlanan ilişkileri analiz etmektedir. İkinci grup analiz, dikey sözleşmelerin perakendeciler arasındaki fiyat rekabetini azaltmak için bir araç olarak kullanıldığı statik çerçevedeki ilişkileri incelemektedir. Üçüncü yaklaşım, tedarikçilerin yapmış oldukları gizli anlaşmalar yoluyla bazı perakendecilere diğer perakendecilerden farklı fiyat tavizleri verdikleri statik ilişkileri analiz etmektedir.

Bu makalede tedarikçiler ve perakendeciler arasında gerçekleşmesi muhtemel farklı dikey anlaşma senaryolarının anti rekabetçi etkileri analize edilip, perakendeciler arasında gerçekleşebilecek işbirliği anlaşmasının mı yoksa perakendeci ve tedarikçiler arasındaki dikey bir anlaşmanın mı daha karlı ve dolayısıyla sürdürülebilir olduğu ortaya konulmaya çalışılmaktadır. Makalede, ikinci ve üçüncü yaklaşımlardan farklı olarak dikey anlaşma

tarafları arasındaki tekrarlanan ilişkiler analiz edilirken perakendecilerin dikey anlaşmaları gözlemleyemediği varsayıp tedarikçinin antlaşmadaki rolü ön plana çıkarılmaktadır. Üçüncü yaklaşımdaki tedarikçilerin yapmış oldukları gizli anlaşmalar yoluyla bir perakendeciye diğer perakendeciden farklı fiyat tavizleri verdikleri statik ilişkiler de göz ardı edilmektedir. Ayrıca makaledeki modelde, tekelci konumunda olan tedarikçinin perakendecilerden yüksek fiyat talep etme gücüne sahip olduğu varsayılmaktadır.

Alternatif dikey anlaşma modellerinin oyun teorisi çerçevesinde analiz edildiği makalede ilk aşamada, iki perakendeci ve bir tedarikçinin anlaştığı durum ele alınmaktadır. İkinci aşamada analiz, perakendecilere homojen ürün satan birden fazla tedarikçi ile genişletilmektedir. Modelin her iki aşamasında da perakendeci ve tedarikçilerin kazançlı çıkmalarına dolayısıyla anlaşmanın sürdürülebilir olmasına neden olan faktörler ortaya konulmaya çalışılmaktadır. Analiz sonucunda makalede dikey anlaşmanın perakendeciler için yatay anlaşmadan daha karlı ve sürdürülebilir olduğu gösterilmektedir. Buradan hareketle makalede dikey anlaşmalarla ilgili önemli politik çıkarımlarda bulunmaktadır.

İlk olarak analiz sonuçları, pek çok antitröst kararının aksine perakendeciler ile tedarikçilerin aralarında gerçekleştirdikleri münhasırlık anlaşmalarının, kısa süreli olması durumunda bile ciddi anti rekabetçi etkilerinin olduğunu ortaya koymaktadır. Analizlerden elde edilen ikinci sonuç, rakip bir perakendecinin kendisine münhasırlık teklifi edip etmediği konusunda bir başka perakendeci ile bilgi paylaşımında bulunan tedarikçiye karşı, antitröst kurumlarınca daha agresif yaklaşılması gerektiğini göstermektedir. Ayrıca çalışmada tedarikçiler arasında rekabetin varlığı ve perakendecilerin tedarikçilerine göre ciddi alım gücünün söz konusu olmasının dikey anlaşmanın karlılığını ve dolayısıyla sürdürülebilirliğini etkilediğini vurgulanmaktadır. Son olarak makalede, tedarikçilerin perakendecilere ödediği sabit ücretlerin tahmin edildiğinden daha fazla rekabeti kısıtlayabileceği ileri sürülmektedir.

Erişim:

<https://doi.org/10.1111/1756-2171.12308>

www.rekabet.gov.tr

Üniversiteler Mahallesi 1597. Cadde No:9 Bilkent Çankaya 06800 / ANKARA

Tel: (0312) 291 44 44

Faks: (0312) 266 79 20

Rekabet Bülteni'ndeki tüm fikir ve görüşler sadece yazarına ait olup, Rekabet Kurumu'nun resmi görüşünü yansıtmaz. Rekabet Kurumu, Rekabet Bülteni'nin içeriği ile ilgili olarak hiçbir hukuksal sorumluluk taşımaz ve kabul etmez.

The information and views set out in the Competition Bulletin belong to the writer and do not reflect the official position of the Turkish Competition Authority. The Authority, neither bears nor accepts any legal liability in regard to the Competition Bulletin.